

PEST, 1858.

7. szám. I. Félév.

FEBRUÁR 18.

SÁNDOR,

Isten irgalmából s az apostoli szent szék kegyelméből

Csanádi püspök,

hittudor, a pesti királyi egyetem hittani karának bekebelezett tagja.

Dicsértessék az ur Jézus Krisztus!

Krisztusban kedves fiainknak, Csanád-egyházmege híveinek
üdv s apostoli áldás az urban!

(Folytatás.)

Ime Krisztusban szeretett híveim! mily elláthatlan tér áll előttünk az előre haladásra csak a hit körében is, ha csak komolyan akarunk előre haladni. — Midőn tehát azt szemléljük, mily komolyan veszik a világ fiai az előmenetelt mindenben, mi körülöttünk létezik, s mint haladnak előre valóban napról napra a sok mindenféle új találmánnyal: — valljon nem kellene-e ennek minket is arra inteni, hogy mi is saját egyéni előmenetünket egész komolysággal méltassuk figyelmünkre? Nem lenne-e legalább is szégyen ránk nézve, ha gépeink a maguk nemében tökélyesebbek volnának, mint minmagunk vagyunk? És nem lenne az ránk nézve lealázó, ha mialatt a természetet kényünk-kedvünk szerint szavunkra hajtjuk, saját lelkiismeretünk szavára mitsem hajtánánk? Bizonyára ez igen méltatlan s beestelenítő volna ránk nézve a természetnek ellenében, s hálátlanság a természet alkotója iránt, ki azért adott nekünk uralmat a természet fölött, hogy tanulnók meg azt mindennek előtt minmagunkban feken tar-

tani. — Új találmányainknak s gépeinknek nem kell-e tehát intőszereül szolgálni arra, hogy a szellemi világban is, hogy minmagunkkal előbbre járjunk?

De nem, Krisztusban szerelmesim! hagyjuk mi az ilyféle indokokat a szegény pogányok számára, kik nem ismerik mennyei Atyjokat! Mi tudjuk, hogy Isten képmásai, hogy keresztények és pedig romai katolikus keresztények vagyunk. A mi előképünk s végezelünk a mennyei Atya; utmutatónk Jézus Krisztus, a fölfeszített; jutalmunk nem földi nyereség, hanem maga az Isten, ki után törekednünk s kit egykoron elérniünk kell. Minket magasb indokok illetnek. A mi előre törekvésünk föl, az egekbe czéloz; a mi előmenetünk a keresztény tökéletesség, minek elérésére mintául nem szolgálhat semmiféle gép, hanem csak az Isten az ur szava szerint, midőn mondja: „Legyetek tökéletesek, mint mennyei Atyátok tökéletes.“¹⁾ — Ránk nézve az apostol szava áll: „Öltözködjétek az ur Jézus Krisztusba;“²⁾ „mert meghaltatok s életetek Krisztussal az Istenben van elrejtve.“³⁾ „Kérlek azért, legyetek követőim, mint én Krisztus követője vagyok.“⁴⁾ „Tőlem azonban távol legyen egyebet dicsékedni, csak urunk Jézus Krisztus keresztjében, ki által nekem a világ fölfeszítve van s én a világnak;“⁵⁾ „mert én az ur Jézus sebhelyeit hordom teste-

¹⁾ Máté 5, 48. — ²⁾ Romaiak. 13, 14. — ³⁾ Kolossa. 3, 3. — ⁴⁾ I. Korinth. 4, 16. — ⁵⁾ Galata. 6, 14.

men.“¹⁾ „Krisztussal a keresztre vagyok szegezve, élek ugyan, de már nem én, hanem Krisztus él bennem.“ A mit pedig most testben élek, azt az Isten Fiábani **hitben** élem, kiszívettem s magát értem fölláldozta.“²⁾ — Mily titokteljes mélység! — Mily embererőt fölühaladó magasság! — Mily magaslendületű a szeretet, melyre az apostol Isten kegyelme által eljutott! — Valóban, ha a hit, ha a kereszténység igényleteket intéz hűveihez: — miről az apostol nem enged kétkedniünk — ó mennyire vagyunk akkor még mi hátra! mily kevésbé érdemeljük a keresztény nevezetet! mily csekély, mily hiányos, mily semmi mindaz, mit mi kereszténységünknek szoktunk nevezni! ó mi nagyon is kell még előre törekedniünk, ha majdan Krisztussal be akarunk menni az Ő s a mi Atyánk házána hajlékaiba, melyeket Ő számunkra ott elkészített!

De azért ne esüggedjete szeretett hűveim! Az ur szava: „Bizzatok, én meggyőztem a világot.“³⁾ S az urnak kedves tanítványa Mestere szavait ekkép magyarázza: „Ez a győzelem, mely a világot legyőzi, a **mi hitünk**.“⁴⁾ Igen hitünk, mely tanítja, hogy Jézus Krisztus, az ember fia egyszer s mind Isten fia is. — És ugyanazon apostol, ki oly magasztos igényeket tart szemünk elé, egyszer s mind bizalmat is önt belénk, midőn a megfeszített Jézus iránti szeretete magasztos titkát önmaga megfejti: „Isten kegyelme által, így ír a korintbeliekhez, vagyok, a mi vagyok, s kegyelmem nem vala sikeretlen bennem, mert többet dolgoztam, mintők mindnyájan (a többi apostolok magánvéve): azonban nem én, hanem Isten kegyelme velem.“⁵⁾ „Minden lehetséges nekem abban, ki engem megerősít.“⁶⁾ Tehát nekünk is! ha csak a minmagunk s a világ fölötti győzelemnek főfeltételét szívünkön hordjuk, és szüntelem szem előtt tartjuk: — s ezen föltét a hit „hogy Jézus Isten fia, kinek nevében minden térd meghajol, azoké, kik az egekben, s a földön és a föld alatt vannak.“⁷⁾ Valóban, ha e hit a büszke világhódító Romát igája alá hajtá: hogy ne lenne minmagunk legyőzésére elegendő ereje?! Nem a hit, mi vagyunk a gyöngék, a gyávák, kik nem birunk elég elszántsággal, hogy hitünkkel mintegy megmérkőzzünk, s megkísértsük minmagunkon annak erejét, vagy inkább azt ránk hatni engedjük.

E hitben nyugszik a kereszténység! — Jézusnak Isten emberiségében rejlik a mi Istengyermekségünk is; de egyszer s mind a komoly kötelezettség is, ugyanazt minmagunkban megélni. Ha ugyanis Jézus Krisztus nem vala Isten s ember egyszer s mind: ugy akkor a kigyó s müve, a bün s halál — ninesenek legyőzve; és nines sem megváltás, sem egyház, sem üdvösség az emberiségre nézve — Ha pedig Jézus Krisztus igaz Isten s igaz ember volt egyszer s mind: ugy akkor ő testvérünk, s mi általa ismét Isten gyermekeivé lettünk, és Isten velünk, s mi Istennel kiengesztelődve vagyunk; és bün s halál, és a régi ellen — mind le van

győzve, — s nekünk új életünk támadt Ő benne, Ő általa s Ő vele — **Ő benne**: mert ő testünkbe öltözött s bennünk lakozék. — **Ő általa**; mert halálunkat önmagán meggyőzte s föltámadt halottaiból. — **Ő vele**: mert velünk van Ő s marad minden időben a világ végezteig.“ — A győzelem tehát biztos, csak mi ne vonakodjunk viaskodni. — Az tehát föltéte a kereszténységnek, hogy azok, kik keresztények, nemesak névleg, hanem valóban tetteleg is azokká lenni akarjanak, ezen hittől tökéletesen áthatva legyenek, s Krisztus istenemberi életét önmagukon megélik, hogy így az apostollal mondhasák: Élek már nem én, hanem Krisztus él bennem; mondani akarja az apostol, hogy a valódi kereszténynek mintegy Krisztus másának kell lenni!

S valljon miként lehet ő azzá? Hogy e kérdésre kielégítő feleletet adhasunk, kissé nagyobb feneket kell keritenünk.

Istengyermekségünk nem vala egykoron, de most sem üres szó. — Ismeritek a teremtés történetét a bibliából, s tudjátok, hogy mielőtt Isten teremtő szózatát: „Legyen“ kimondá, Isten termékenyítő lelke lebegett a természet idétlen üres ösanyaga fölött. Tudjátok továbbá, hogy Isten, miután az első ember testét a föld porából alakítá, ugyan ama lelket ihleté belé éltető szellemül, s így képmásává alkotta, gyermekévé fogadta. Tudjátok azt is, hogy az Isten mindent, mit teremtett, tehát az embert is, igen jónak s tökéletesnek találta s kedve telék benne. Az első ember ugyanis nemesak Isten által élt, mint kitől teremtettet, hanem egyszer s mind Istenből s Istenben is élt önnön önkéntes, gyermekded odaengedése által. — Ő valójában Isten gyermeke vala, igazságos, szent, Istennek kedves; mert Isten volt egyedüli támasza, s benne helyzé bizalmát.

S ilyennek kell neki ismét lenni, ha vissza kíván jutni Atyjához az egekbe, s azt ohajtja, hogy Isten benne képmását fölismerje.

Tudjátok ti azt, miért mondom, hogy ismét ilyennek kell az embernek lenni? Mert a kigyónak, mely el nem vi-elheté azt, hogy ő egyedül gyűlölje Istent, s egyedül legyen töle örökre eltasztva, csalárd-sága által mássá, — ó nagyon is mássá változott. Az engedelmisség felmondásával Istengyermekségét, e boldogító előnyét mondta föl teremtőjének; Isten képmását elharácsolta a kigyónak, rabszolgája, — a bűnnek s örök halálnak martaléka lön. Ő veszte volt.

De megkönyörült rajta az irgalmasság Istene, ki nem gyűlöli semmi alkotmányát, es elhatározta, hogy képmását még egyszer megmentendi. — Az Istennek öröktől fogva egyszülött fia kész volt emberré lenni, az emberre mért örök halálbüntetést magára venni, s ez által magát a halált legyőzni, Isten képmását az emberben ismét helyreállítani, s őt újra Istengyermekségébe visszahelyezni. — Megváltót ígért az Isten, ki második Ádám, másod-törzsatyánk lenne.

S midőn betellett az idő, Istennek lelke, ki kezdetben e világnak ösanyagát termékenyíté s az emberbe Isten képmását ihleté, megárnnyékolá a szüzet, ki öröktől fogva vala választva, hogy méhe áldott gyümölese által a kigyó fejét összezuzza. „S az ige

¹⁾ Galat. 17. vers. — ²⁾ Galata. 2, 19–20. — ³⁾ János 16, 17. — ⁴⁾ I. János 5, 1. — ⁵⁾ I. Korinth. 15, 10. — ⁶⁾ Filipp. 4, 13. — ⁷⁾ Filipp. 2, 10.

testté lön s bennünk lakozék.“ — A második Adam a szeplőtelen anya szüz-tiszta méhében fogantott, kit Bethlehemben szüzi anyaságában e világra szült. Isten az emberrel s az ember Istennel Jézus Krisztusban ismét valósággal egyesült. A második teremtés végbe ment, s nemcsak az Isten hasonmása volt újra visszaálltva, hanem egyszersmind maga az Isten az emberi természetbe lön beoltva. Mostantól fogva az ember a boldogságos szüz Mária Fia által, ki Isten s ember vala egy személyben, újra arra jogosított, hogy Istené legyen, Isten örököse s Krisztus örököstársa. Azonban mindez csak Krisztus által, csak Krisztussal, csak Krisztusban, az Istenemberben lehete, azaz : ha Krisztust, ki új életünk lön, önmagán megéli, istenemberi életét minden gondolkozás módjában, kívánatiban, érzületeiben, ohajtásiban, szóval tettel utánéli, s így a szó teljes értelmében kereszténynek nemcsak neveztetni, hanem az valóban lenni is törekszik; mert nincs másban üdv s nem adatott az embereknek az ég alatt más Név, mely által üdvözüljünk,“¹⁾ mint Mária fia, Krisztus Jézus.

S most újra ott vagyunk, a hol voltunk, s a kérdés : mikép lehet a keresztény Krisztus mása, — még sines megoldva! — De igen, nagyobb részt immár meg van oldva. Mert a ki tudja, mit tézzen s misorral jár a régi Adam szerint élni, őt önmagán megélni : az helyezze csak a régi megesezt Adam helyébe az új Adámot, és ő Jézus után fog élni, s őt önmagán megélni. Vagy ki ne tudná, hogyan él az ember a régi engedetlen bünös Adam szerint s mint éli meg önmagán annak életét? Bizonyosan kiki közülünk tudja, hogy valahányszor vétkeket követ el, legyen az gondolattal vagy kívánsággal, legyen az szóval vagy tettel, mindannyiszor Adam lányomaiba lép, s épen úgy, mint Adam, Istennek hitét s gyermeki engedelmisségét megtagadja, az ő s kigyó ellentáborába lép, s ugyanazon gondolkozásmódban, ugyanazon érzületben, ugyanazon akaratirányban, egy szóval azon egy lélekállapotban találja magát, melyben Adam a bünre vetemedett. A régi Adam élete tehát a bünélet, vagy jobban mondva : a halál élete, Istene kívüli, Jézus nélküli élet, — ki pedig egyedüli új életünk. Am nem az Isten teremté a halált, hanem a bün hozta e világba az első Adam által, s minden, ki bünt követ el, önmaga öli el magában az életet, melyet Isten csak véghetlen irgalmasságából s hosszú türelméből tart lön.

Fordítsátok most meg e képet, s képzeljétek magatoknak egy embert; — és olyannak kell lenni minden kereszténynek, mindenkinek közületek. — ki akképen gondolkodik s érez, beszél s imádkozik, cselekszik s él, mint Krisztus, a második Adam; — s a kérdés meg van oldva. Igen, mindenkinek lehet s kell is megkísértenie, sőt teljes komolysággal hozzálátania, hogy e kérdést : mikép élheti meg Krisztust a keresztény önmagán, — ugyan önmagán oldja meg. Sa ki komolyan törekszik mindenkor gondolkozásában s érzésében, cselekedeteiben, vágyaiban s imáiban Krisztust példaképpül venni, — az önmagán megéli Krisztus által viszonyert Istengyermezségét, az lemásolja önmagában

Krisztust, s mintegy Krisztus hasonmása lesz. — Krisztusnak ezen, hiveiben való visszatükrödzéséről ír az apostola Galatabeliekhez : Mindnyájan, kik Krisztusban meg vagytok keresztelve, Krisztust öltöttétek magatokra.“¹⁾ „Ó Fiaccáim! kikért ismételve a szülés fájdalmait szenvedem, miglen Krisztus alakuland bennetek.“²⁾ Ezen Krisztusnak minmagunkban való megalakulására, lemásolására intette az apostol szünet nélkül a hiveket : „Öltsétek magatokra az ur Jézus Krisztust“; írja a romaiaknak :³⁾ „Az új embert öltsétek magatokra, ki Isten szerint igazságban s való szentségben teremtett.“⁴⁾ „Vetközzetek ki a régi emberből müveivel együtt, s öltsétek magatokra az ujat, ki a megismerésre ujittatik meg annak képmása szerint, ki őt teremté.“⁵⁾

(Vége következik.)

Hamvazó szerdán.

Messze tünt az éj homálya,
Újra jött a napsugár;
És a tomboló világfi
Büslakodva szerte jár.

Gyászos érzet ült szívébe,
Mely zajongva mulatott :
Átvirasztva éjszakákat,
Éjnek nézve a napot.

Merre térjen, hogy szívének
Elfeledje bánatát?
„Istenedhez!“ — inti lelke,
S ő tevő sugallatát.

És magába szállva, lép az
Ajtatos hivek közé, —
Ámde újra jött a bánat,
És a szívet üldözé.

Küzdelemben áll, s tekinti
Népe közt az ősz papot,
A ki szent kereszt jelével
Hamvazá a homlokot.

Hüledezve hallja szólni :
„Por valál és por leszesz,“ —
S még utána önszívétől :
Oh javulj! mert sorsod ez.

„A halál?“ — sohajta; s erre
Illetődve térdre hull;
És megindul a könyárja,
Szíve mélyen elszorul.

És az ajk, mely eddig annyi
Átkokat szórt, most imát

¹⁾ Galata. 3, 27. — ²⁾ Galata 4, 19 — ³⁾ Romaiak 13, 14. —
⁴⁾ Ephesusiak. 4, 23. — ⁵⁾ Kolassa. 3, 9.

¹⁾ Apostolok Cselek 4, 12.

Kezd rebegni, s irgalomra
Birja a nagy ég Urát.

Szent malasztja áthatotta
A soká hideg kebelt,
Melyen eddig éj tanyáza,
Rég bűnöknek adva helyt.

„Sok bűnöm; de több kegyelmed!
Óvjon a kereszt, ha még
Bűnre kész a esalfa ellen,
Add kegyelmed, add nagy Ég!

Érdemem szerint ne üzz el!“
— Így könyörg, ki bűnben élt; —
És az Úr segélye védi,
Mert a bánkodó remélt.

* * *

Vedd szivedre bűnös ember,
Hogy zarándok élet ez,
Mely ha véget ér, bizonynyal,
Mint valál, ugy por leszesz!

Mentsd ki lelked a reája
Lesben álló esáb közül,
Jézusod legyen reménye:
Úgy valóban üdvözül.

Kisfaludy Zsig mond.

Szemerei levelek.

IX.

Hála legyen a kegyelem örök Urának! Ismét megértük a lelki farsangot. Igen igen, a lelki, a szent farsangot, — a nagybűjtöt. Hushagyó-kedden bevégeztük a testi farsangot, melyben a testnek adtuk meg az ő örömét; hála Istennek! ha ugy adtuk meg, hogy lelkünk kárát nem vallottuk. Hamvazó-szerdán aztán megkezdjük a lelki farsangot, a nagybűjtöt, melyben lelkünknek kell az övét megadnunk; épen azért e napokban lelki anyánk, az anyaszentegyház törvénye szerint testünket szűkebb táplálékra szorítjuk, hogy lelkünk a test nyűgéből föloldatván, áhitat- s bűnbánatra éledjen, és szeretett Megváltónk keserves kinhaláláról buzgón elmélkedvén, a váltás drága kegyelmében részesülni törekedjék.

De szép és szent nap az a bűjtfogadó szerda; szép és szent nap a jámbor kereszténynek, ki e napon leköti magát, s mintegy szent fogadást tesz, hogy az állati testben lelki életet fog élni; hogy a bűjtöt híven tartandja, testét lelke üdvéért szívesen megsanyargatja, s imádott Üdvözítője példáját követi, melyet az apostolok idejétől fogva mindig híven követett az anyaszentegyház; egyszóval: bűjtölni fog testileg és lelki- leg, nem szomorun mint a képmutatók, hanem vidám kedvvel szolgálván az Urnak, hogy elűzze a lelke ellen inceselkedő gonosz sátánt; mert hiszen maga a kegyes Megváltó mondta, hogy ezen gonosz lélek csak imádsággal s bűjttel üzetik ki.

De szép és szent nap az a hamvazó-szerda, melyen az anyaszentegyház jámbor fiai szentelt hamuval avattatnak föl a penitenciára. Az ő-testamentumi töredelmeskedők szörzsákba öltözve, s hamuba ülve penitenciáztak; az új-szövetség hívei pedig szent hamuval hintetnek, s intetnek megalázódásra s bűnbánatra. Mily szívemelő e szertartás! mely a kereszténység hatodik századából, nagy szent Gergely pápa idejéből veszi eredetét, a tizenegyedik századtól fogva pedig egyházi törvény által is parancsoltatik, tehát legalább nyolczszáz éves ösrégi. A gyarló, de üdvösségéért epedő szívet édes vigasztalással eny-

híti meg azon szent szertartás, melyben a hamuszentelő könyörgések epedve repülnek az égi irgalom s kegyelem zsámlyához, s ott kérnek a hamvazkodókra testi egészséget, lelki oltalmat és segítséget, igaz töredelmesség lelkét, s a legdrágább három lelki kincs — a hit-, remény- és szeretetbeni növekedést. Oh mily hathatósan riasztja föl a bűn mámorából a keresztény lelket azon szertartás, mely nem tesz választást a por és por közt, de királynak és lázárnak, dusnak és koldusnak egyiránt fejére hinti a nagy igazságot! A porhamu emlékeztet porlétűnkre, hogy megalázódjunk, s emlékeztet a porba visszatérésünkre, hogy töredelmességre buzduljunk, és a porba visszatérés előtt kegyelmet kolduljunk, hogy ha majd testünk szerint hamuvá változunk, lelkünkben bűneink miatt el ne kárbozzunk. Szent hamu serkent szent életre, melylyel méltókká legyünk a szentek örökségére.

Hej világ hatalmasai és szerencséséi! ugyan mit érez szívetek, midőn életetek hü jelképe, a hamu, fejeteket érinti, s felettetek hangzik a világ minden dicsőségének nagy ítélete: „Emlékezzél ember! por vagy, s a porba visszatérsz?“ Minden földi kincseddal együtt a porba térsz. Csak hat darab deszkád, s néhány szál forgácsod marad, s végre ez is magaddal együtt por lesz, hamu lesz! — Nem mondják: „pápa“; nem mondják: „király“; nem mondják: „ur, szolga, koldus“; csak azt mondják: „ember“, mert minden ember ember, azaz por és hamu; minden dicsőségével, hatalmával vagy nyomorúságával együtt por lesz, és hamu. Nagyon fontos emlékeztetés, semmiségünk érzetével rendíti meg szívünket. Megalázza a kevélyt, mert az ő fölfúvzkodott szíve is por és hamu lesz. Meglágyítja a fősvény köszívét, mert ez is imádott bálványával együtt por és hamu lesz. Megriasztja a buját, mert az ő vétkes gyönyörökkel hizlalt teste is por és hamu lesz. Megretenti az irigy szívet, mert ő is por és hamu lesz. Megrázza a dobozdot, mert az ő telhetetlen torka és gyomra is por s hamu lesz. Békeség lelkét ébreszti a haragosban, mert az ő boszus indulatokban lángoló szíve is por és hamu lesz. Buzgóságra hevíti a jóra restet, mert az ő Istent kerülő fagyos szíve is por és hamu lesz. Bűnbánatra ébreszti a bűnöst, mert ő is por és hamu lesz, s csak ugy talál kegyelmet az igazság Istenénél, ha porrá s hamuvá létele előtt keresi azt az irgalom Istenénél.

Az a hamvazkodás igazán lelki fölavatás. Megalázza szívünket, hogy fölmagasztalja lelkünket. Megszentel bennünket, hogy a nagybűjtő szent idő üdvösségünk napjaivá szenteljük. Arra figyelmezteti lelkünket, hogy az Isten nem fogadhat el tőlünk a világgal vagy sátánnal megosztott fél-szívet; s hogy a mennyországban csak egy utja van, a Getszemani kerttől a Golgotáig, melyen nem lehet végig menni egy hánydel-vesd-el gyónással, egy pár eszméletlenül lemorzsoló miatyánkkal, vagy egy kis hideg szívvél oda vetett alamizsnafalattal; de csak ugy lehet azon az egyetlen uton végigmenni, ha vállunkra veszszük Jézusunk keresztjét, fejünkre teszszük az ő töviskoronáját, szívünkre oljuk Magdolna és Péter igaz bánatkönyeit, s János és a szűz Anya hő szerelmét; csak így mehet bűnös lelkünk a Golgotára, s onnan az olajfák hegyére; s ott Jézusunk lábnyomán olvasva: hogy e föld csak lábainkkal tapodva lehet az ég utja, fölemelkedik a szent kereszt örök dicsőségének boldog országába. Az a hamvazkodás — mintha csak evangéliumot hirdetne — azt mondja a keresztény léleknek: „Szolgáltál testednek, élvezted annak örömeit: most már szolgálj lelkednek, s keresd ennek örömeit mig időd van, hogy fölataláhsd, midőn idő többé nem leszen. Por vagy, siess hát, mert nem tudod, mikor térsz meg a porba, s azután már meg nem térhetsz; pedig az örök boldogsághoz terhes ut vezet, ezt az utat nem birja kitartani szegény lelked, ha tres tászával indul rá!“

Szent vagy hamvazó-szerda! Üdvözöllek buzgó szívvél, üdvözlöm benned lelki életem kegyelem-hajnalát! Légy áldott a keresztények közt, mert valóban az Úr nevében jöttél hozzánk!

Ugy-e bizony nem ilyen fajta levelet vártak tőlem? Megkövetem szépen, keresztény ember vagyok, tehát a nagybűjtőben nem foglalkozhatom farsangi gondolatokkal, melyekkel máskor is csak azért kívánok foglalkozni, mert azokból lelki, tehát nagybűjtő érzelmeket ébresztő tanulságokat ohajtok kihozni, ha e nehéz föladatot megbírnám oldani. Aztán azon édes

hit és remény is él szívemben, miszerint a Katholikus Néplap katolikus szellemű olvasói magok sem akarnak e napokban farsangolni, hanem a Jézus Krisztus lélekenyhitő s üdvadó igáját szívesen és híven hordják a Jézus Krisztus áldásáért. No de mivel az önmegtadadás édes terhe alatt jól esik a szívnek egy kis ártatlan vigasság, mely a bőjti szent gyakorlatokkal nem ellenkezik, megkísértem, ha tudnék, ilyenekkel szolgálni. De majd csak jövő levelemben.

Most pedig először is alázattal jelentem, hogy ujtól kezdve rendesen kapjuk a Kath. Néplapot; a mint esőtörtökön megjelenik, pénteken már kezeinkhez szolgáltatja a kövesdi postahivatal. ¹⁾ Ha az önértében legedesebb jutalmát találó szerkesztői öntudatot meg nem sérteném vele, alázatos köszönetet mondok a szíves gondoskodásért. Másodszor azt is jelentem, hogy a czimképet, mely új év fordultával a Kath. Néplap új ékessége lett, édes meglepetéssel s kielégíthetetlen vágygyal sokáig merengve néztem, és sok szépet tanultam belőle. Az egyik oldalon az áhitatos tekintetű hit, egyik kezében a szep-lőtelen áldozat szent jellegével, másik kezében a földben gyökerezett életfával azt sugallta lelkemnek: „Ime az örökélet utja, a mennyország talizmánja!” A másik oldalon a remény, égbe sovárgó tekintettel markolva a horgonyt, azt sugta szívemnek: „E világ ostromai közt oda emelkedjél, a hová az én tekintetem emelkedik; ott nem esalatkozhatik meg bizodal-mad, csak erős legyen, mint a kezemben tartott horgony, mely a viharos tenger fenekén is ingatlanul áll!” De leginkább meghatott a szeretet, mely a czimkép közepén van jelképezve. Az örökzölddel viruló diadalív alatt az átokfán függő világ-áldása, a mint töviskoronájával hirdeti boldogságunk királyát, lehaj-tott szent fejével üdvözli az általa üdvözült világot, kiterjesz-tett karjaival várja ölelésre kiontott vérvél szerzett fiait, s megnyitja szívéből önti a szeretet kiapadhatatlan tengerét; — és feje felett, meg lábai alatt a katolikus világ győzelmi di-csőségének öröme, mellette pedig a katolikus szívek áhi-tatos imádása, melyben a Jézusnak kedves ártatlan kisdede-ki is oly elragadólag képviseltetnek; mindezek együtt véve azt sugallták lelkemnek és szívemnek: „Bizzatok! én meggyőztem a világot! Fölmagasztaltattam, s a ti szíveteket magamhoz vontam! Szeressétek egymást, mint én szeretlek titeket!” — Mindjárt kitaláltam ám, miért nem rajzoltatott főtisztelendő szerkesztő ur egy térdeplőt sem a szeretet szent oltára elébe? Megértettem a leczkét. Ugy-e nekünk kell oda térdepelünk, s a szeretet nyelvén fohászokodnunk az örök szeretet szívéhez: „Oh világ áldása! áraszd áldásod bőségét a katolikus világra, és az egész világra! Üdvösséget termő átokfád drága gyümöl-csében részesüljön az egész világ! Töviskoronád kormányoz-zon bennünket az élet tövises utain! Senki se szakadjon el kiterjesztett karjaid édes ölelésétől! Szent szíved balzsama gyó-gyítsa meg a hideg s bizalmatlan szívek nyavalyáját! Szent szíved drága forrása mossa le lelkünkön a bűn szennyét! Szent szíved szeretet-harmatja ápolja bennünk a keresztény szeretet tüzét, hogy megtanuljunk szent keresztid első leczkédjét: Atyám! bocsáss meg nekik! és a te válságod, s a mi életünk fája alatt mindnyájan egyek legyünk a hitben, erősek a reményben, hi-vek a szeretetben; mert csak így érthetjük meg a te édesen hívó szózatodat: Jöjjetek hozzám mind, a kik megfáradtatok, s terhelve vagytok, és én felülditek titeket! Csak így mehe-tünk föl válságod árán boldogságunk hajlékába, hol örök áhitat zengi dicsőségod magasztaló énekét: Dicsértessék a Jé-zus Krisztus, mindörökké Amen!”

Buzgó szívvel mondtam el a fohászt a Kath. Néplap és katolikus világ drága czimképe előtt. És most esdeklő szívvel intézek két kérést a főtisztelendő szerkesztő urhoz. Méltóztas-sék olyan jószággal lenni hozzánk falusi harangozókhöz, s a Kath. Néplapban csak egy pár szóval, legrövidebb kivonatban

¹⁾ Ennek nagyon örülünk; s föl is kérjük tisztelettel t. ez. előfize-tőinket, hogy ha legjobb akaratunk s tett intézkedéseink ellenére lapunk szétküldetése körül metalan rendtelenséget vennének észre, szíveskedje-nek arról bennünket értesíteni, s különösen a kézhez nem jutott szá-mokra nézve a r e l a m a t i ó k a t postán, nyitott levélben. bérmentet-lenül beküldeni; a bajt, mennyire tőlünk függ, orvosolni el nem mulasz-tandjuk.

S z e r k.

érinteni azon magas kormányrendeleteket, melyek az egyház ügyére vonatkozólag koronkint kiadatnak. ¹⁾ Mert hiszem, sőt tudom, hogy más harangozók is vannak az enyimhez hasonló helyzetben. En a Kath. Néplap- s Tanodai Lapokon kívül egyéb újságot nem olvashatok, sőt harmad-éve még ezeket sem olvashattam; épen azért mai napig sem tudom, mit foglal magában az a „Concordatum.” Előljárom azt parancsolták: olvassam az újságokból; no hiszen kértem is én azt az újságot az első, második, még a harmadik szomszéd harangozótól is, de hiába, csak nem juthattam hozzá. Azért, ha még kapható, most hozatom meg a Kath. Néplap 1855-diki folyamát, hogy belőle a „Concordatum”-ot megtanulhassam. ²⁾

A másik kérésemet pedig talán inkább buzgó ohajtásnak kellene neveznem. Ugy tartom, másfél év előtt hirdették, hogy a legszentebb ezélu Szent-István-Társulat kijavítva fogja kiadni az Illyés által szerkesztett nagy „Szentek életét.” Az égi ke-gyelem gyámolítása mellett lásson minél előbb harangzótl is, a keresztény hitélet e becses kézikönyve, melyet magam is még iskoláskoromban édes érzettel olvastam, s melynek sok devaj-ságom elhagyását köszönöm. Most pedig nagy szükségünk van ám reá, mert némely újabb könyvekben némely szentekről egészen mást írnak, mint a mit eddig olvastunk; például: Magdolna hazájáról, és szent Anna származásáról. Ily esetek-ben aztán a nép megütöközve mondja: „Hát már a szent histó-riát is megváltoztatják?” Még az szerencse, ha aggodalmával lelkipásztorához fordul, mert ott csak talál megnyugtatót s utbaigazítást; de ha magában rejtegeti aggodalmát, előbb-utóbb káros kételkedésre változik az, mint nem régebben magam is tapasztaltam egyik szomszéd-helységben, hol sokan szeretnek szent könyveket olvasni, és szent Anna életének egy újabb elváltoztatása miatt fájdalommal panaszkodtak, hogy már a szent könyvek közül sem tudják melyiknek higyenek? ³⁾

Ezek után szívemből kívánom, hogy a Kath. Néplap czimképe legyen híven lerajzolva mindnyájunk lelkében és szívében, e nagybűjt folytán is, és ezután is mind a siring. Február 5-én 1858.

J a k a b s z o m s z é d.

Kistályai levelek.

XIII.

D. a. J. K.! Ha valakit az Isten meg akar némiképen láto-gatni, annak rossz szomszédot ad. Ilyen szomszédunk nekünk Jakab szomszéd, ki egyik levelünket a másik után zsebre rakja, még csak egy árva hangra sem méltatván azokat. Pedig ha szétnézne a vidéken abból a toronyból, bizony megszánna bennünket, s néhány vigasztaló szót szólna hozzánk; mi ugy várjuk mindig az ő levelét, mint a gyermek a vásárról haza-térő szülőitől a vásárfiát. No de hiába! urrá lett, nem örömet néz a lenesére. Toronyban lakik, mulat a esillagokkal. — Ja-kab szomszédnak, ugy látszik, beszélhetünk most már; azért jobb lesz másfelé fordulnunk, s beszélünk ott, hol meghall-gattatunk — A kik meghallgatnak, azoknak előljáróban is csak egyet mondok, mi annál különösebben fog tán feltűnni, mert abból nem — mint közönségesen történni szokott — kettő, hanem három lesz ám. Így, midőn azt állítom, hogy an-nak a neve, kit én szívemben ápolok szerelmi érzelem gyöngy-virágaival hintek be, annyit tesz mint: u r n ő — három mellett kötőm fel az ige kardját; t. i. miután már Mária urnó, e

¹⁾ Teljesíteni fogjuk.

S z e r k.

²⁾ Az egyházi s vallási dolgokban, így tehát a „Concorda-tum” ügyében is a híveknek, kivált a harangozóknak legközelebbi és egyszerűségi legilletékesebb előljárója a helybeli plebánus ur levén, tessék egész bizalommal ő hozzá járulni; mi erősen hiszszük, sőt tel-jesen meg vagyunk róla győződve, hogy ő tőle, mint ismert buzgóságú, jószívű és nagy tudományu lelkipásztoról e tekintetben kellő fölvilágo-sítást és oktatást nyerend, a nélkül, hogy a Kath. Néplap 1855-iki folya-mára, vagy bármely utbaigazító munkára is szüksége volna. S z e r k.

³⁾ Az Illyés által szerkesztett, s „Szentek életét” tárgyazó mun-ka a bírálók által egészen kielégítőnek nem találhatván, ilyennek a nép és miveltebb osztály számára leendő eredeti kidolgozásával két jeles egy-házi férfiú bízott meg.

S z e r k.

rangja hatalmának határaiba esik az ég, a föld és a pokol. Hatalmát említem, mivel urnót hatalom nélkül képzelni sem tudok, mint nem vagyok képes, bár mint megfeszítem is eszemet, gondolni napot sugarak nélkül. Hatalommal bír Mária az egekben. Vagy nem ő-e az, ki egy pár ígét mondva örömmel tölti be az eget? Hatalommal bír a földön. Vagy nem Mária-e az, ki gyenge ajkáról lehangzó: „Legyen nekem a te igéd szerint” szavak erejével az emberi nemzet rablánczait veri szét? Hatalommal bír a pokol felett. Vagy nem Mária rázta-e meg a poklot s rettenté meg annak fejedelmét, midőn így rebegte az égi követnek, Gábielnek: „Legyen nekem a te igéd szerint.” A ki ezek után is kétségbe vonná Mária uralkodását, az említették fölött annak kész vagyok többel is előállni; ha nem restelli, hallgasson rám tovább is.

A rózsza a virágok, a sas madaraknak királya: Mária pedig az „angyalok királynéja,” mondják az okosok. Az uralkodónak minden tekintetben, — a jót, nemest, szépet, dicsőt értve, alattvalóknál fensőbb fokon kell állniok. — De Mária nem állott e fölébb az ég minden angyalainál? Az angyalokban ugyan tiszta erényre találás; de Mária erkölcsiének igéző gyönyörűségét megcsodálják még magok az angyalok is, s kérdik: „Kiesoda ez, ki feljő a pusztaból, gyönyörűségekkel bővelkedvén?” A bukott angyalokat kivéve, az angyalok élete csupa ártatlanság. Mária ártatlanságára nézve hónál fehérebb, fehér liliomnál szebb. Ő egész életében hajnalban kinyílt rózsaszál volt. Az angyalok föladata Istennek engedelmeskedni: Mária akarata öszbangzásban volt magának az Istennek akaratával; mivel Mária is azt akarta, mit Isten akart: „Legyen nekem a te igéd szerint.” Azok hivatása föltétlenül szolgálni: Mária fontol előbb s úgy mondja: „Ime az ur szolgálója!”

Azután Mária uralkodónéja minden embernek; hiszen maga mondja: „Boldognak mondanak engem minden nemzetiségek.” Avagy ki gyűjti a jámbor zarándokokat a busus helyekre? Nemde Mária az embereken való uralkodó hatalma? Tudja meg kiki, hogy a milyen mértékben merül el a Mária iránti tisztelet buzgóságában, olyan mértékben uralkodik azon Mária. Ki is merné állítani az ellenkezőt? hiszen Mária az ama nagyszerű remekképei, melyek ezer meg ezer templom fölöttébb pompáznak, díszlenek; meg ama kisorszerűbbek, melyek esinos lobogókon a lengő szél szárnyain föllebegnek, melyek kicsinyben hasonlítanak a valaha győzelmet nyert romai császárok, hősök diadalmeneteihez, mit jelennek mást, minthogy Mária uralkodik az embereken? Mária képe föltűnik a csaták mezejére vitt harczi zászlókon. Felragyog nemzetek vert pénzéin. Ország áll védszárnya alatt. Ismerjük hát meg felettünk uralmát.

De végre, hogy kimondott szavamnak ura legyek, az ő hatalma kiterjed a sötétség honára is. — Ki küzd s földre terített ellenének nyakára hág, nem gyözte-e meg azt? A meggyőzött nem kénytelen-e bevallani fölöttébb uralmát? A Szűz küzdött a sáttannal, ki szüntelen ellene tört s körüljárta, mint az ólalkodó oroszlány, hogy elnyelhesse; s kit dulásaiban az egész világ nem volt képes föntartatni, s midőn öldöklő fegyverét nem lenne ki széttörné: annak a Szűz nyakára hágott, fejét szétaposta annyira, hogy most csak nevé említsd Mária-nak, „a sáttán fut, a pokol reszket; s miként tűznél a viasz felolvad; miként szél a port szétszórja: úgy a Mária neve említésére a pokol sáttántáborra futásnak ered és szétzúttatik.” E részben úgy áll előttem Mária neve, mint egy vessző, melynek egyik oldala arany, a másik pedig vas. Arany vessző ez tisztelőinek, vas vesszeje a pokolnak.

Nők, leányok! kik e nevet Mária, viselitek, veletek egy kis fontos beszédem van, mely oda megy ki, hogy tegyétek magatokat e név megérdemlésére méltókká. Legyetek csillagai nemeteknek. Tündököljetek az élet háborgó tengerén, mint megannyi vezéresillagok. Hol megfordultok, nevetek említésénél omoljon össze a pokol, sápadjon a sáttán, tisztuljon a bűn, viruljon a jó; a mi szép, nemes és dicső, gyümölcsöt teremjen. Különb mint gyáva katonára vitéz cím, ólomórara aranyláncz nem illik: úgy rólatok is le fog sirni a Mária neve. Azért a nevé viselő gyáva katonához szolt Nagy-Sándorként fölhívlak benneteket, hogy vagy viseljétek magatokat úgy, mint az Mária-hoz illik, vagy pedig e nevet tegyétek le és ne bitoroljatek.

tok. Már én nem bánom, ha megharagszotok is, ez szavam hozzatok. —

Punctum, ezzel vége lenne levelemnek; hanem a kistállyai volt bíró, kinek koramizálása mellett ezt leírtam. kaptam épen Jakab szomszéd levelét s mondá: „ne siess föltenni a postára a levelet, mert valamit iratok benne Jakab szomszédnak általad.” — Ez történt dél táján, estve szól: „fogj hozzá az íráshoz”, s írtam, a mint diktálta.

„Mit az én tudtommal a levél elején írtál, azt most már, így tudva a dolgot mint van, visszahuznók, ha lehetne; de ezuttal csak azt mondhatjuk Pilatussal: a mit írtam, megírtam; különben is némiképen megérdemli azt a szomszéd. Ha nem tetszik neki, huzza rá a harangot, nem fogja hallani. Aztán nagyon rosszul mondja, hogy én megugrottam a „Kath. Néplap”tól. Megugrani szokott, ki rossz fát tevén a tüzre, fél a gyanupertől. Megillanni szokott a nyulcsüvi; de nem én. Csak nem meri tán szomszéd bizonyítani, hogy én vétettem volna valakinek már életében? Én azt tartom, hogy ha arcul csapnak, békével szenvedem, tudván, bár más szerencsétlenségén épen nem örvendek, hogy majd pofon csapja azt a sáttán. Tudva van nálam az is: emberi kebelnek czéllapnak kell lennie, melyre a világ sebző nyilait elszórja, ki ez elől megreterál, az anyám asszony katonája; ilyen bélyegyet pedig homlokomra süttetni épen nem engedek. De hiszen arról az oldalról, melyet szomszéd érint, ilyesmi engem, ha jól emlékszem, még nem is ért; inkább tán kedves szomszédot bántogatták a „Kalauz” mult évi folyam october 24-diki 17-dik számában a „böngészet” cím alatt. — Nem, én nem szöktem meg a nevezett lap-tól. Valahányszor az öcsém ir szomszédnak, mindannyiszor átfutom azt, s beleönti lelkem magát a betűkbe, s vigasztal engem az, hogy ha kezem nem küld is levelet szomszédnak, de lelkemet elküldi a „Kath. Néplap” levéltáskájába fölvetett soraimban az a fölöttébb jó szerkesztő ur. S ha tehát szavain fogva „szereti az öreg bíró szellemét,” szeresse akkor H a m a r i öcsém levelét is. Hogy pedig eddig hallgatott az öcsém, annak egyedüli oka szomszéd, — kit csak nagyon későn méltatott szóra. H a m a r i öcsém desertorra nem válik, arról kezemirását adhatom. Míg az öreg bíró szavára hajt, addig ez történni semmi esetre sem fog.”

Szomszéd még valami adósságot is emleget, már én majd el is felejtettem, habár szomszédnak adósa lenni mindig szeretnék, nem azért, hogy főjön az ő feje, miképp kapja meg; hanem azért, hogy vele szóváltásban legyek folyvást; hanem ha már megeztalással fenyeget, arczpirulástól tartva lefizetem neki az adósságot, s azt mondom: hogy én, ha megfeszít is, kik vétékért földi jutalmat kaptak, a zsidókon kívül senkit sem gondolhatok; ezeknek énekelhetni: „En nemzetem, zsidó-népem! te ellened mit vétettem” stb. H a m a r i J á n o s.

(Vége következik.)

Katholikus hitélet.

Kolozsvár, január 30-dik 1858. — „Istenünk meghozta ujdón hajnalát az évnék, perczéhez még perczet adván a hon életének.” Mielőtt azonban az újév folytán nyilatkozott k kath. hitéleti jelenségeket egymás alá sorolva jegyezgetnök, fel kell tárnunk hitrokonink előtt az események azon jegyzőkönyvét, melybe az ő év néhány figyelemre méltó jeles tett után gyász-emlékeket is rajzolt. — Először is vigasztaló jelenség az erdélyi kath. magyarok legerősebb részére a példásan vallásos derék székely nemzetre, hogy a csik-somlyói rom. kath. nagy-gymnasium s képezde szépen halad rendeltetése azon czélpont-jához, midőn a két magyar haza azt megvalósultában üdvözölheti. E szent czélra nyújtott lelkes adakozások negyedik jegyzéke 3894 ezüst forintot mutat; s így az egész öszveg, melyből mindén tízre püspök ő exelja egyet adand, 58175 ft 29 kr. pp. s 4 db. cs. k. arany. Semmi kétség, hogy a közbuzgalom

*) Ugy legyen! Miért is szívünkkel kívánjuk, hogy még hosszú évek során át éltesse Isten a korban öreg, de lélekben ifjú bíró urat, miszerint H a m a r i J á n o s urnak alkalmá legyen még sokáig hajtani az ő bölcs szavaira.

rövid időn életre segíti azon messze kiható üdvös eszmét, mely a munkás főpáspórt Erdély fiainak emlékezetében halhatatlanná teszi. Helyén van itt püspök ő exeljának azon jótéményét is feljegyezni, miszerint ő a mainzi löpor-fellobbanás következtében szerencsétlenül járt lakosok fölségelésére 100 pfirt adott át az erdélyi es. k. helytartósági elnöki hivatalnak. Az irgalomtény sem bővebb magyarázat, sem magasztalásra nem szorul. Szépen jellemzi az anyaszentegyházunkat, mely egyháznagyai- s hű fiainak jó cselekedetekben nyilatkozó felebaráti szeretetét soha meg nem szűnik hirdetni s gyakorolni. — Midőn az Ur kegyelme az új esztendő hajnalát reánk derítette, nem szabad megfeledkeznünk azokról, kiket az ő év sorainkból kiragadott. Erdélyi kath. egyházi életének lelki örömei közt voltak kebszomorító perzei is; mert az ő év utolsó negyedében két elhunyt jelessel lőn szegényebb az erdélyi kath. egyházirend tisztos koszorúja Erdély két első rangu városának, Nagy-Szeben- és Brassónak, köztiszteletben állott lelki vezérei az örökkévalóságba szenderültek. Ft. Schlauf Ignácot, nagy-szebeni dékánt, plebánost, egeresi apátot, fogarasi főesperest, szentszéki ülnököt s a Ferencz József jeles rend lovagját mult october 15-dikén, életkorának 50 dik évében érte a halál. Brassónak pedig nagyérdemű plebánosa s bárczasági dékán, Ft. Kovács Antal apát, kir. tanácsos, pápai tiszteletb. kamarás, sepsi-miklósvári esperes az ő év végső havának 9-dikén, életének 67-dik esztendejében, szenderült a dicsőültek örök hazájába. Mindkét jeles egyházi férfi disze volt Erdély 1 sz. kath. püspökmegyéjének. Az utóbbi, áldásos élete folytán gyakorlott keresztény jócselekedetei mellett, még azért is magára vonja figyelmünket, mert fiatalabb éveiben nemzeti irodalmunkat a „Romai éjszakák“ című munkának magyarra fordításával gazdagította. Szent hitünk égi anygala virraszson a kitünő két egyházi férfiú szendergő halmvai felett, s legyen áldásban közöttünk szép emlékezetök! — Az ő év végső óráit mi is hálafohászokkal végeztük be Isten házában. Városunk hitbuzgó népe az ő év utolsó napjának alkonyán rajokként özönlött a szentegyházakba, hálát adni a kegyelmek Atyjának az év folytán elvett jókért, s malasztját esdeni le a közelgő új évre. Szívemelő látvány, mily benső vonalozással sereglik e nép a közajtatosság szent helyére, s mily példás áhitattal emeli szíve érzelmeit az egek Urához. A hat kath. templom zsufolásig megtelt. Éber figyelemmel hallgató a plebániái nagy-templomban az alkalmoszerű egyházi-beszédet; majd térdeire bocsátkozott s bensőséggel zengedező az oltári-szentség előtt a „Szent vagy Uram“ mély hatású éneket. Végre kiki jó embereihez intézett újév-kívánattal mellett tért családi körébe. Beszéljen a világ a kor vallástalansága s erkölcsi súlyedéséről: Kolozsvár vallásos népe ellenkezőről tanuskodik, mit fényesen igazol a keresztény felebaráti szeretetnek irgalmasságban nyilatkozó azon nemes cselekedete is, hogy az új évi tisztelkedésnek kegyes adakozással megváltásából a szenvedő emberiség javára 400 frt és 41 kr. pp. gyűlt be; továbbá azon könyörület ébresztette emberbaráti kitünő részvét, miszerint a folyó (1858.) évi január 24-dikén a városi szegények fölségelésére s a köztemető ez éli rányosabb rendezésére adott diszes vigalomban háromszáz tizenötven jelentek meg, s az ezen utoni közadakozásból 297 frt. 20 kr. pp. folyt be a kettős szent ezétra alakított pénztárba. A kegyes adakozók minden irgalomfűllére fel van jegyezve az örök jutalom mennyei könyvében.

Reánk derült Isten jóvoltából az új év, melynek hajnalán új diszben s kedves alakban köszöntött be hozzánk baráti tisztelt kezekből a „Katholikus Néplap.“ A czimképet szent sugallat eredményeként üdvözölök. Földi vándorpályánkon mik gyámolítják lelkünket, hanemha a Hit, Remény és Szeretet. E három szívemelő eszmét tünteti előnkbe a czimkép. A felfogás és kivitel, ily kicsiben is, egyaránt jeles Bárki mit mondjon, sok függ a külsőségtől. Az alak, főleg ha magas eszmét ábrázol, jeles kivitelével — bár parányi körben — meghat és fölemel. Lehetetlen a Katholikus Néplap homlokzatára tekintenünk a nélkül, hogy a szeretet isteni áldozatára emelvény szemünket, megváltásunk nagyszerű munkájára ne gondoljunk, s fiúi legfőbb hálatiszteletre ne buzduljon lelkünk. Ily s ehhez hasonló metszeti képek bizonyára nem téveszten-

dik el hatásukat a k. kath. vallásos érzelmeik élesztése- s ápolására. És itt eszembe jut a ft. szerkesztő urnak azon szíves igérete, miszerint igyekezni fog, koronkint a k. kath. magyar népnek ezen kedvelt lapját képekkel is érdekesíteni. A helyes tapintat minden esetre méltánylást érdemel. Ezen szép szándékot illetőleg, legyen szabad figyelmét egyre fölkérnem. Köz tudomásu dolog, mily nagy hévvel szokta jámbor magyar népünk a Szentek életét olvasgatni azon vallás-erkölcsi tanulságokért, melyeket abból bőven merit. Innét igen czélszerűnek vélném, a hitünk szentséges titkaira vonatkozó ábrázolatok mellett, közbe-közbe a magyar szentek életéből is egy-egy kiváló szakaszt rajzolatban megjeleníteni. Mi tiszteljük ugyan anyaszentegyházunknak dicsőült szenteit mind közönségesen; de tagadni nem lehet, hogy az, a mi népünk szívéhez közelebb áll, jobban hat. Szent László királyunkról annyi vallásos bensőséggel szólnak középkori deák krónikáiróink, hogy nyelvünkre áttéve, épületes olvasmányul szolgálnának buzgó magyar népünknek; hát ha még olyatén képekkel is felvilágosíthatnának, minőket én gyermekkoromban Szala (v. Bucsú)-Szent-Lászlón, a szent-ferencz-rendiek ottani klastromának folyosóin bámulva szemlélgettem. Ha emlékeztetem a rég mult időből nem csal: a szent királynak bajnoki és kegyes tettei vannak ott nagy félkör-alaku rajzolatokban megjelenítve, minden egyes képhez mellékelte rövid latin felirással. Bár találkozni oly műképes honfi, ki azokat e néplapunkhoz arányítva lemásolná. Általuk hármassal lenne először, azon (hittem szerint XVII dik századbéli) festmények az enyészettől kiragadtatva, közkinceskékké válnának; másodsor, midőn az olvasóban vallásos érzelmeiket ébresztenék vagy szilárdítnának, egyuttal harmadszor a magyar hajdankornak történelmi részleteivel is megismertetnék az ilyek után oly igen epedő köznépet. Hogy e hármassal elérhessük, először is azon képek híven másolt rajzát kérjük. Rég elszakadtam az édes szülőföldről: ki vállalkozhatnék sikerrel, nem tudom; de az Ur szölejének azon vidékben lelkes munkásai találni fognak vagy egy avatott kezét, mely e szép munkát a Katholikus Néplap számára végrehajtani képes is, kész is. A krónikák s legendák nyomán elkészítendő tollrajzok összeállítására, műavatottabbak hiányában, hajlandó vagyok ezennel ajánlkozni. *) — Bocsanat, szíves olvasó! a hosszas előadásért. Szívem sugalta, hogy ezt — mit másutt csak megpenditettem, — itt terjedelmesen elmondjam. És minthogy hiterkölesi irányzatú népolvasmányról szólottam, legyen nekem még csak egyetlenegy ide vonatkozó szó megengedve. Annyi népkönyv-kiadó vállalatot s kötetekben annyi különféle tartalmu, szellemű s különböző irányzatú olvasmányokat ismerek, hogy csodálkoznom kell, ennyi adomány közt miként buzdíthatott ennyi időre egy velőmagyarságu s annyi erkölcsi vonzó oktatókkal teljes kis munkának a magyar nép számára külön olesó kiadása, mint a derek Faludy Ferencznek közkedveségben részesült, Szentember. Annyi böles oktatás, istenes életre vezérő szent eszme, szent könyveink s Kempis Tamás elmékedése után, alig foglaltatik más könyvben, mint boldogult Faludy Ferenczünk velős kis munkájában. Azért kedves magyar népünk vallás-erkölcsi képzésének érdekében aligha tehetne üdvösebb dolgot az annyi szellemi jót árasztó Szent-István-Társulat, mintha az említett kis munkát külön olesó kiadásban a kath. magyar nép birtokába ejtené; mert annak önálló régi kiadásu példányai igen megritkultak, a legújabb összes kiadásának négy pengő forintos példányát pedig sokfelé adozó szegény köznéptünk nem szerzhethi meg. Reméllem, hogy szíves ohajtásom nem bangzik el a pusztában kiáltónak szavaként. Minthogy kath. néptünk vallás-erkölcsi nemesbülesége érdekében szólottam, helyén látom itt megemliteni azon jól átgondolt tervet, miszerint a városi kath. magyar leánykák plebániái egy osztályu s így tulnépes tanodájok,

*) Köszönet a becses figyelemzetésért! Melynek folytán ezennel kijelentjük, hogy teljes készséggel fogadjuk, ha a kijelölt érdekes képek rajzai hű másolatban lapunk számára megküldetnek. Vajha igen tisztelt barátunk folszólalása viszhangra talál, s alkalmunk lehetne a rajzokhoz megkívántató szöveg elkészítésére vonatkozó nemeslelkű ajánlatot igénybe venni!

alapesb oktatás tekintetéből, jövőre úgy szervezetik, hogy a kezdők számára külön (első) osztály alakíttassék, s ebből törtenjék az átmenet a haladók s érettséghez közeledők (második) osztályába. Igen helyes gondolat; mert a kitünő szorgalmu tanítónő, ha lelkét teszi is növendékeiért, a tanodának jelenlegi állapotában ohajtott eredményt eszközölni nem képes.

(Vége következik.) Vass József.

Szent-István-Társulati ügy.

Társulati új tagok. Alapító: nt. Saaghy Vendel érsekléli plebános helyettes Rendes tagok Pesten: tek. Oroszhegyi József orvostudor és író; t. ez. Juhász Balázs toalmási jegyző; tek. Szokolay István író; Horváth Ferencz hajó-ács Budán; Ulmer György tanuló; Remenyik Károly joghallgató; ft. Keller Mihály tábori főpap.

Esztergomi érseki megyében: tek. Tölgyesy Róza asszonyasság Gyermelyen; t. ez. Susik János altanító; nt. Dedinszky János szkiezői pleb.-helyettes; tek. Rózsa Károly szentbenedeki tisztartó; t. ez. Sátorj Sándor Vadkerten; kékkeői kerület tanító kara; nt. Berkovics Pius szomori segéd-lelkész; nt. Veszely János udvardi káplán; tek. Jaross Möriz esehii birtokos; tek. Kürthy István és tek. Rácsay Ferdinand koltai birtokosok; t. ez. Toesek János alsóludányi lakos; nt. Argay Bálint ardaniczi plebános; nt. Pinthér Mihály selmecezi káplán; nt. Hönig Vilmos selmecezi káplán; nt. Oldinger Antal selmecezi káplán; nt. Sütteő István siglisbergi káplán; nt. Kubina András káplán; nt. siglisbergi Palkovics József újlaki plebános; nt. Bartovics József ajakúrti plebános; nt. Szájbély Albert egerszegi plebános; nt. Palugya János kisbábi plebános; Totovics Szilárd ipolysági kereskedő; nt. Csiktornyai Vendel esiesői plebános; nt. Czigler Béla komáromi káplán; tek. Pitró István nyaradi tisztartó; nt. Balogh János kispallagi plebános; t. ez. Hajdin Lajos iskolamester Letkésen; tek. Manelli György érsekradalmi főerdész.

Bécsben: Tibolth Kálmán thersianumi nevendék.

Egri érseki megyében: mélt. gróf Sztáray Béla és tek. Szentkirályi Ödön Verpeléten; t. ez. Andrassy Kálmán nevelő Jászberényben; tek. Antal János szolgabíró Hevesen; nagys. Aszalay József birtokos, Krisztus- és sz.-Lajos-rendek vitéze; t. ez. Csépany Mihály főelemi tanító Gyöngyösön; t. ez. Csurilla János Tiszasszalókon; t. ez. Gáspárdy Geyza szbírói tollnok Edelényben; t. ez. Gásparik János jegyző Erdotelken; t. Holló Mihály pályavégzett egri nevendékpap; t. ez. Horváth József haszonbérő Bábólnán; t. Hován József egri nevendékpap; t. ez. Horneczky Ferencz erki tanító; nt. Kasza Domonkos szentferencz-rendi szerzetes; t. ez. Kaszvinszky József mérnök Jakóhalmán; a jakóhalmi szűcs-, szabó- és eszmadia-egyesült czéh; gyöngyös-tarjáni Mária-társulat; t. ez. Kékesy János birtokos Gyöngyösön; t. ez. Koczian Alajos mezőkövesdi kántor; t. ez. Kölnér Károly érseki udvarmester Egerben; mihálytelki Mária-társulat; nt. Markhot János szihalmi plebános; mélt. báró Orey Magdolna kisasszony Hevesen; t. ez. Pelez Antal fényszaru tanító; nt. Rakovszky Ignác tibold-daróczi plebános; tek. Riehvasszky Antal orvos Jászládályon; t. ez. Schmidt János szihalmi kántor-tanító; t. Trezza István nevendékpap Egerben; nt. Varga Antal sajlóadi káplán; nt. Végh Pál káplán Hevesen; t. ez. Ujváry Ignác bíró Tarna-Szent-Miklóson; gyöngyösi főelemi iskola 2-dik osztálya; nagys. kocsobai Tibolth Károly hevesmegyei főnök; nagys. zythaviai Bobest Lajos es. k. törvénytörvény elnök Egerben; t. ez. Sinkovics Pál szentistváni kántor-tanító; Balogh Ilka kisasszony Egerben. t. Mátray Ráfael sz. f. r. theologus Gyöngyösön.

Megjelenik a lap hetenkint egyszer, esütörtökön. Előfizetheti rá Pesten a Szent-István-Társulat ügynökségénél (Lipótutca, 8. sz.) vagy a szerkesztőségénél: vidéken a es. k. postahivataloknál. Előfizetési díj: Budapesten kihordással félévre 1 ft. pp.; vidékre, postán borkéban küldve, félévre 1 ft 20 kr. pp., egész évre 2 ft. 40 kr. pp.

A lap szerkesztését illető levelek a Katholikus Néplap szerkesztőségének* cimezendők (Pesten, Borz-utca 3. sz. alatt).

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT: FELELŐS SZERKESZTŐ: KÁDAS RUDOLF.

PESTEN, 1-58. NYOMTATJA EMICH GUSZTÁV, EGYETEM-UTCA, TAKARÉK-PÉNZTÁR-ÉPÜLET, 2. SZÁM.

Váczi egyházmegyében: t. Kalaba József k. r. nevendékpap; t. Mondschejn Ernő k. r. nevendékpap; t. Kosiczky Lajos, Trabalka János, Mészáros József és Verner János váczmegyei nevendékpapok; Pető Mihály egyházi Mezőtúron; t. ez. Ajtai László csépai jegyző; t. ez. Huszár Mihály esongrádi polgár.

Veszprémi egyházmegyében: t. ez. Bor-siczky Antal szolgabírói segéd Kaposvárott; t. ez. Csákós György deveséri segéd-tanító; nt. Máczy Norbert sz. f. r. aldozár; nt. Bellágh József igali plebános; tek. Komáromi Kristóf hites ügyvéd; t. ez. Szilágyi János igali tanító.

Szatmári egyházmegyében: tek. Bekény Rudolf es. k. nyug. kapitány; tek. Freudhoffer József es. k. tisztartó; nt. Kengyera Flórián sz. f. r. fegyencintézeteki lelkész Munkácsen; nt. Fridmánszky Márton felsőremeteki plebános; t. ez. Pekker József es. k. kasznár; tek. Sztankóczy Zsigmond ügyvéd, nt. Danilovics Pál oroszkomoróci g. e. lelkész; tek. Echarad Adolf megyei első biztos; t. ez. Vilt Ferencz es. k. főraktári ellenőr; t. ez. Ruttner Adolf es. k. erdőbíró; tek. Reviczky Imre szobránczkerületi főbíró.

Pannonhalmán: tek. Holeczer Iren szentmártoni uradalmi ügyvéd.

Kalocsai érseki megyében: gróf Zichy-Ferraris Victor, VIII. osztálytanuló Baján; nt. Nagy Pál sz. f. r. érd. tartományi főnök.

Rozsnyói egyházmegyében: t. ez. Bódy Károly kerületi jegyző; t. Szale Victor nevendékpap; tek. Molnár Victor földesúr; nt. Oravecz György rozsnyói káplán.

Szombathelyi egyházmegyében: t. Bertalanffy Gyula nevendékpap; t. Nusch Márton nevendékpap.

Nyitrai egyházmegyében: nagys. és ft. Miszkolczy János kanonok, es. k. tanácsos; nt. Prokop László pogrányi káplán.

Jászón: t. ez. Paskay János fogalmazó díjnok; t. ez. Mácsik Péter tollnok.

A „Családi Lapok“ czimű

tudományos és szépirodalmi folyóirat új folyamának I. füzetének megjelenése. Kiadja Somogyi Károly. Pest, 1-58. 4-dr. 88 lap. Tartalma: A vallás-erkölcsi iratok jelentősége korunkban. (Bevezetésül a „Családi lapok“ új folyamához.) — Szentek élete. (I. Az élet tudománya. II. Istenbeni élet. III. Az önmegtartózkodás. IV. Élvezet és lemondás.) — A gyermek álmai. (Költmény.) Ankeh ostroma. (Episod a keresztes-hadak történetéből.) — Hitkételyek. (Bevezetés. I. II. levél.) — Az utfélen nyílt virág. (Mese.) — Az igazság szobra. (Párbeszéd.) — Családi kapcsolatok. (Történelmi elbeszélés.) — Az én sétatim. I. — Gondolat-szikkok. — Társalgási terem. — Irodalom.

E tartalomdus, s ritka tapintat-, tudományosság- és érdekességgel szerkesztett I. füzet megjelenése után örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy a „Családi lapok“ új folyamát kiváló figyelmébe ajánljuk tisztelt olvasóinknak, s minden, honát és egyházát igazán szerető keresztény polgárt felhívunk meleg pártolására ekorszert vállalatnak, melynek feladata oda törekedni, hogy a valódi becsületesség, és ennek egyedüli alapja, a vallásosság mindenütt kellő méltánylatban, tisztelet- és fogadtatásban részesüljön.

Az egész évi folyam 8 füzetre terjed. Előfizetési díj: egész évre 6 frt., félévre 3 frt. pp. Az előfizetési pénzek Somogyi Károly, mint a „Családi lapok“ kiadójának neve alatt, a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalába (Pesten, Lipótutca, 8. sz.) intézendők; hol az előfizetés helybeliétől is elfogadtatik.